

Predikan i Kindaholms församling 2017 av Tobias Bäckström

3 sönd. i fastan

”Kampen mot ondskan”

1 Kung 18:26-29, 36-39

Upp 3:14-19

Mark 9:14-32

Ps: 138:1-2, 682, 217, 398, 192

Laodikeia som låg i nuvarande Turkiet får en brevhälsning. Det är Jesus som ligger bakom brevet, skrivet med Johannes penna. Dagens epistel är ett av Uppenbarelsebokens sju sändebrev, faktiskt de enda texterna i Nya testamentet som Jesus själv har dikterat.

Hur var då Laodikea och varför vill han skriva till just dem?

Vi talar om en rik och välmående stad, det var en plats där filosofer, läkare och andra lärda möttes. Man hade en stor textilindustri, rika banker som kunde dela ut mycket pengar till aktieägarna och en berömd läkemedelsindustri där man hade patent på en särskild ögonsalva.

Faktiskt finns det ju vissa likheter med ett visst land uppe i norra Europa. Kanske det egentligen är till oss som brevet är skickat, med Jesus som avsändare, han som är ”Amen, det trovärdiga och sanna vittnet, början till Guds skapelse”. Vad har då Jesus att säga oss?

”Jag känner dina gärningar, du är varken kall eller varm”. Nej, just det, inga överdrifter!

Lagom är bäst och vi är duktiga på att vara lagom. Den mentaliteten har tjänat oss väl under lång tid. Vi är lagom religiösa, har lagom mycket fattigdom och rikedom. Vi kör omkring i lagom lyxiga bilar och tar upp lagom känsliga samtalsämnen. Där har Jesus helt rätt!

Så vi läser vidare: ”Om du ändå *vore* kall eller varm”. Vad säger han här? Vi trodde kanske att lagom var ett ideal men så verkar inte Jesus se det. Han verkar vara mer åt antingen-eller hållet. Antingen går man in för något helhjärtat eller så kan man lika gärna låta det vara.

Kan det vara så att vi likt folket i Laodikeia har blivit ljumma? Ljumhet kan handla om likgiltighet och leda och jag tror att det är den största frestelsen som ett välfärdssamhälle kan hamna i, så var det i Laodikea och så är det här.

Leda är ju en av de sju dödssynderna och det kanske kan förvåna oss. Kan det vara en synd att ha långtråkigt, det är ju märkligt. Vi tänker ju ofta att synd är när vi gör något aktivt, något man gör, men livsleda och likgiltighet är ju passivt, en icke-handling.

Thomas av Aquino beskriver likgiltigheten som den strategi man tar till när man inte står ut med världens sorg och lidande. Man flyr in i sin egen bubbla. Och så drabbas vi av livsledan. Det blir allt svårare för oss att bli entusiastiska och till slut blir vi inte ens berörda. Vi hamnar i en långtråkig rastlöshet som allt mer töms på mening och innehåll, något som ofta kan drabba medelålders människor.

Hela dagens underhållningsindustrin har uppstått som ett svar på detta. Men problemet med jakten på upplevelser och underhållning är att det angriper *symptomen* istället för sjukdomen. Underhållning botar livsledan för stunden men sen kommer den ständigt tillbaka.

Det är naturligtvis inget fel med underhållning, bara när man försöker använda det som bot mot livsledan. Det är nämligen inte *aktiviteter* som fattas, utan *mening*. Tråkighet kan beskrivas som abstinens på meningsfullhet.

Ljumheten, likgiltigheten, ledan, allt detta gör alltså Gud spyfärdig! Det är ju faktiskt det han säger. Denna självbelåtna likgiltighet när man flyter utanpå det vanliga livet, när man inte deltar utan passivt bara ser på.

Men Jesus stannar inte där i denna hårda tillrättavisning: ”Jag ska spy ut dig ur min mun!” Han vill skaka om församlingen få dem att inse sitt tillstånd, men sen fortsätter han: ”Du säger: Jag är rik och saknar ingenting.” Ja, man var sig själv nog i Laodikea, man behövde egentligen inte andra. Och man såg inte sitt verkliga tillstånd, man insåg inte att just de var eländiga och ömkansvärda, fattiga, blinda och nakna.

Kan man vara rik och fattig samtidigt? Ja det är nog så att yttre välstånd kan orsaka andlig fattigdom. Materiell rikedom kan leda till livsleda.

Det är tre brister som räknas upp för Laodikea: fattigdom, blindhet och nakenhet. De är fattiga, eftersom de saknar sann andlig rikedom. De är blinda eftersom de inte ser sitt verkliga tillstånd och de är nakna, även om de likt kejsaren i HC Andersens saga inte låtsas om det.

Men de här bristerna går att göra något åt. Jesus lämnar dem inte i sin fattigdom, blindhet och nakenhet. De får tre råd: guld, kläder och ögonsalva. Detta sagt till en stad som hade sin banker, sin klädesindustri och sina patenterade läkemedel. Just detta som de trodde att de hade och som de själva tyckte att de var riktigt duktiga på, det var just det som de saknade.

Guldet som luttrats i eld symboliserar tron, den tro som blivit prövad och visat sig hålla att leva på. Vita kläder är dopdräkten, den dräkt vi får när vi blir upptagna i kyrkan.

Och ögonsalvan, ja, vi behöver öppna våra ögon för att kunna se sanningen om oss själva. Vi har alla våra blinda fläckar och brevet till Laodikeia visar att det är oftast där vi känner oss som säkrast, det är just där som vi kan vara som blindast.

Det är ju sju församlingar i sju städer som får var sitt brev och som står upptecknade i Uppenbarelsebokens första kapitel. Alla får inte kritik, några får beröm. Många pingstkyrkor har tagit sitt namn från någon av dessa sju städer, som Filadelfiakyrkan eller Smyrnaförsamlingen.

Jag har dock aldrig stött på någon som kallar sig Laodikeiaförsamlingen. Laodikeia är ju den församling som får höra de hårdaste orden från Jesus. Vad visar detta? Jo, det visar ju att för Jesus finns det inga hopplösa fall. Han skulle inte bemöda sig med att diktera ett sådant här brev om det inte fanns någon öppning för omvändelse: ”Jag tillrättavisar och tuktar alla dem som jag älskar. Visa iver och vänd om!” avslutar han.

Hur gick det för Laodikeia? Ja, det intressanta är att år 363-364 hölls det ett stort kyrkomöte här. Det visar alltså att församlingen har överlevt, till och med att den har vuxit och frodats. Om det inte fanns en levande värdförsamling som kunde arrangera att möte så skulle det knappast ha blivit av där. Det var alltså inte meningslöst att de fick det här brevet, det var faktiskt precis det som de *behövde* höra, även om det i stunden det lästes upp inte var det som de *ville* höra.

Det finns inga hopplösa fall, inte för Sverige heller eller Svenska kyrkan. Det finns många likheter mellan oss och församlingen i Laodikeia, tänk om likheten fortsätter och det blir här som framtida kyrkomöten hålls. Visa iver och vänd om, det är Jesus uppmaning till oss idag.